

Van: Maasdijk, Linda <l.maasdijk@huizen.nl>

Verzonden: dinsdag 10 maart 2020 11:59

Aan: Veenstra, Jan <j.veenstra@huizen.nl>

CC: Ria Quapp ; Paul Klukhuhn

Onderwerp: Onderzoeksopzet subsidiebeleid

Aan de gemeenteraad van Huizen,

Hierbij sturen wij u, ter kennisname, de onderzoeksopzet "Subsidie in Huizen".
De rekenkamercommissie heeft de opzet vastgesteld en start nu met het onderzoek.
We willen u op deze wijze informeren dat we gestart zijn.
Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens de voorzitter

Linda Maasdijk,
Ambtelijk secretaris

Onderzoeksopzet “Subsidie in Huizen”

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Doelstelling van het onderzoek.....	3
3. Onderzoeksvraag en deelvragen	3
4. Afbakening onderzoek.....	3
5. Activiteiten	5
6. Uitvoering en planning	5
Bijlage 1 Eerdere onderzoeken naar subsidies.....	6

Rekenkamercommissie Huizen

Huizen, 9 maart 2020

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Het onderwerp subsidiebeleid is door meerdere raadsleden genoemd als mogelijk onderzoeksonderwerp voor de rekenkamercommissie. Er is vooral behoefte aan inzicht in welke “subsidiepotjes” er zijn, wie daar gebruik van kan maken en hoe de beslissing wordt genomen wie wel en wie niet in aanmerking komt voor subsidie. Daarbij gaat het met name om subsidies aan organisaties die “vrijwillig” werken en een subsidie aanvragen en niet om subsidies aan instellingen en organisaties die taken voor de gemeente uitvoeren en “beroepsmatig” subsidie aanvragen en ontvangen.

Subsidies dienen een maatschappelijk belang. Een onderzoek naar deze subsidies voldoet daarmee aan een belangrijk criterium van de rekenkamercommissie.

In 2008 en 2011 is er ook onderzoek gedaan naar subsidiebeleid. In 2008 is er een quickscan uitgevoerd naar “de relatie programmabegroting en subsidieverstrekking”. Dit onderzoek is uitgevoerd door PWC. Het is een onderzoek naar subsidies aan welzijnsinstellingen. In 2011 is onderzoek gedaan door K+V organisatieadvies naar “verborgen en indirecte subsidies”¹. Een korte samenvatting van beide eerdere onderzoeken staat in bijlage 1. Dit onderzoek gaat over directe subsidies aan organisaties die niet beroepsmatig werken.

1.2. Algemene subsidieverordening Huizen 2019.

De Algemene wet bestuursrecht (art. 4:21) zegt:

Subsidie: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan, verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

De Algemene subsidieverordening Huizen is op 1 januari 2019 in werking getreden.

De gemeente Huizen kent drie soorten subsidies:

- Budgetsubsidies
- Prestatiesubsidies
- Incidentele subsidies

In de Algemene subsidieverordening wordt uitgelegd wat het verschil is tussen de drie subsidievormen en welke voorwaarden bij welke subsidievorm horen.

De verordening bepaalt dat de gemeenteraad jaarlijks in het kader van de begrotingsbehandeling de budgetten vaststelt die voor subsidieverstrekking *beschikbaar* zijn. De gemeenteraad bepaalt dus in principe zelf de omvang en aard van de budgetten.

In de verordening is vastgelegd wat precies onder subsidiabele activiteiten en prestaties wordt verstaan en welke kosten niet-subsidiabel zijn. Het college kan beleidsregels ter uitvoering van de verordening vaststellen. Daarover informeren ze de raad.

¹De rekenkamercommissie is geïnteresseerd in wat met de conclusies en aanbevelingen is gedaan. Beide onderzoeken verdienen een doorwerkingsonderzoek. De rekenkamercommissie zet beide doorwerkingsonderzoeken op de grolijst.

Een overzicht van de gemeentelijke subsidies staat in bijlage 1 van de Programmabegroting 2020: “Staat van subsidies en Verbonden Partijen en Indirecte subsidies²”.

2. Doelstelling van het onderzoek

Het onderzoek van de rekenkamercommissie moet inzicht bieden in de aard en de omvang van de budgetten die voor subsidies beschikbaar zijn en hoe de in de programmabegroting voorgestelde budgetten tot stand komen. Daarnaast moet het onderzoek inzicht bieden in de wijze waarop subsidies worden toegekend en de effectiviteit daarvan.

3. Onderzoeksvraag en deelvragen

De doelstelling leidt tot de volgende centrale onderzoeksvraag:

“In hoeverre krijgt de gemeenteraad inzicht in de aard, omvang en effectiviteit van de beschikbare niet-beroepsmatige subsidies?”

Om de centrale onderzoeksvraag te beantwoorden zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

1. Welk beleid en welke regelgeving heeft de gemeenteraad en/of het college over subsidieverstrekking vastgesteld?
2. Hoe vervult de raad zijn kaderstellende en controlerend rol met betrekking tot het vaststellen van het subsidiebeleid, het vaststellen van de subsidiedoelen en de subsidieverstrekking?
3. De gemeenteraad stelt jaarlijks bij de begrotingsbehandeling de budgetten vast die voor subsidieverstrekking beschikbaar zijn; is de wijze waarop dit gebeurt inzichtelijk voor gemeenteraadsleden en voor derden?
4. Welke rol heeft het college en welke rol heeft de gemeenteraad bij het *toekennen* van subsidies?
5. Hoe verloopt het proces van het aanvragen van een subsidie?
6. Is inzichtelijk op welke wijze een organisatie een subsidieaanvraag kan doen?
7. Welke criteria worden gehanteerd bij het toekennen van subsidies en zijn deze bekend bij derden?
8. Wordt de effectiviteit van de toegekende subsidies gemonitord?

4. Afbakening onderzoek

De te onderzoeken periode wordt afgebakend van 2017 tot en met halverwege 2020. Deze periode omvat het laatste jaar van de vorige raadsperiode en de huidige raadsperiode. Een periode van drieënhalf jaar geeft inzicht in beleidsontwikkelingen en -keuzes.

De gemeente subsidieert veel verschillende instellingen en initiatieven. In het overzicht in de Programmabegroting staan ruim 170 organisaties die een bijdrage of een subsidie ontvangen. Dit onderzoek richt zich op subsidies aan organisaties³ die **niet** beroepsmatig werken en een subsidie ontvangen om een bijdrage te leveren aan de Huizer gemeenschap. Er worden door de gemeente ook subsidies gegeven aan instellingen en organisaties die voor de gemeente bepaalde werkzaamheden of wettelijke taken beroepsmatig uitvoeren. Die subsidies vallen buiten dit onderzoek.

² Pagina 157 van de Programmabegroting 2020

³ Sportverenigingen, cultuurinitiatieven e.d.

Sommige gemeenten kennen een waarderingssubsidie: deze subsidie is een waardering voor stichtingen, verenigingen en belangengroepen voor de uitvoering van sociale activiteiten die de gemeente belangrijk vindt en waarbij de gemeente beslist of de subsidie wordt toegekend. Huizen kende deze subsidie benaming ook maar in de Algemene subsidieverordening is deze term afgeschaft. In de praktijk wordt de term waarderingssubsidie nog wel gebruikt en toegekend. Waarderingssubsidies zijn onder andere het soort subsidies waarover dit onderzoek gaat.

Om een indruk te krijgen van “niet beroepsmatige subsidies” is het onderstaande overzicht opgenomen.

Overzicht Subsidies “niet beroepsmatig” ⁴	
<i>Waarderingssubsidies</i>	Groei- en bloei Gooi-Noord, 2018, 2019, 2020 Gooise operettevereniging, 2018, 2019, 2020 Nederlandse Händelvereniging 2019, 2020 Stichting Atelierroute Huizen 2018, 2019, 2020 Historische kring Huizen 2018, 2019, 2020 Hervormde jeugdraad 2018, 2019, 2020 Stichting tussen Vecht en Em 2018, 2019, 2020 Stichting Servitas 2018 Stichting vier het leven 2018 De Zonnebloem Huizen 2018 Stichting rolstoelbus het Gooi 2018
<i>Sport</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Bijdrage aan onderhoud sportvelden, bijdrage schoonmaakkosten kleedkamers en dergelijke 	Verschillende sportclubs 2018, 2019, 2020
<i>Cultuur</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Subsidie voor uitvoeringen theater Graaf Wichman 	Diverse organisaties 2018, 2019, 2020
<ul style="list-style-type: none"> Bijdrage stimulering kunst en cultuur 	Diverse organisaties 2018, 2019, 2020
<i>Sociale infrastructuur</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Budgetsubsidies 	Drie scoutingorganisaties 2018, 2019, 2020
<ul style="list-style-type: none"> Bijdrage incidentele jeugdactiviteiten 	Diverse organisaties 2018, 2019, 2020
<ul style="list-style-type: none"> Bijdrage maatschappelijke aangelegenheden 	Diverse organisaties 2019, 2020
<i>Economische ontwikkeling</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Subsidie sinterklaasintocht, Oranjestichting Huizerweek, Koningsdag e.d. 	Diverse organisaties 2018, 2019, 2020
<ul style="list-style-type: none"> Bijdrage nieuwe evenementen 	Diverse organisaties 2018, 2019, 2020

⁴ Overzicht is niet volledig.

5. Activiteiten

5.1. Normenkader

Het normenkader wordt in het onderzoek nader uitgewerkt.

5.2. Activiteiten en voorstel beantwoording onderzoeksvragen

Voor het onderzoek vinden de volgende activiteiten vinden plaats:

Onderdeel	Product
Startbijeenkomst	Gesprek
Beantwoording deelvraag 1, 2, 3, 4 en 7 <ul style="list-style-type: none">Documentenstudie: beleidsnota's en verordeningen, programmabegroting: analyseren en samenvatten t.b.v. het onderzoek.	Onderdeel rapportage
Beantwoording deelvraag 3, 4 <ul style="list-style-type: none">Analyse inzake duidelijkheid in programmabegroting.Gesprekken met enkele raadsleden inzake inzichtelijkheid.	Onderdeel rapportage Gespreksverslagen
Beantwoording deelvraag 5 <ul style="list-style-type: none">Informatie website opzoeken.	Processtappen die de aanvrager moet doorlopen volgens website
Beantwoording deelvraag 5 en 6 <ul style="list-style-type: none">Beschrijving hoe een nieuwe subsidieaanvraag voor een "niet beroepsmatige subsidie" verloopt en wie de beslissing neemt.Analyse inzichtelijkheid proces.	Procesbeschrijving Onderdeel rapportage
Beantwoorden deelvraag 8 <ul style="list-style-type: none">Onderzoek naar evaluaties en monitoring.	Onderdeel rapportage

6. Uitvoering en planning

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Linda Maasdijk, a.i. onderzoeker van de rekenkamercommissie en begeleid door Paul Klukhuhn, plaatsvervangend voorzitter van de rekenkamercommissie. De verwachting is dat in mei 2020 het onderzoek gereed is voor een ambtelijke reactie. De rekenkamercommissie streeft ernaar om het onderzoek in juli 2020 af te ronden.

Bijlage 1 Eerdere onderzoeken naar subsidies

Zowel in 2008 als in 2011 is er onderzoek gedaan naar (onderdelen van) het subsidiebeleid in de gemeente Huizen. In 2008 betrof het een quickscan “relatie programmabegroting en subsidieverstrekking”, uitgevoerd door PWC en in 2011 is er onderzoek gedaan naar “verborgen en indirecte subsidies”, uitgevoerd door K+V organisatieadvies.

In de quickscan in 2008 is onderzoek gedaan naar de subsidiesystematiek van de gemeente Huizen betreffende professionele instellingen. Specifiek onderzocht zijn Versa en Lokaal Welzijn. Geconcludeerd werd dat de financieel technische afhandeling redelijk op orde is. Aan de inhoudelijke invulling door de instellingen werd door de gemeente op dat moment onvoldoende aandacht besteed.

Bij het tweede onderzoek luidde de centrale onderzoeksvraag: Zijn door de gemeente Huizen in de periode 2005 tot en met 2009 verborgen of indirecte subsidies beschikbaar gesteld, en zo ja welke. De volgende conclusies zijn toen getrokken:

- De gemeente zet het instrument van indirecte subsidies veelvuldig en structureel in. De transparantie laat in veel gevallen te wensen over;
- Verborgen subsidieverstrekking niet is aangetroffen;
- De besluitvorming over indirecte subsidies is in lijn met de bevoegdheden van college en gemeenteraad;
- Het doel en het beoogde resultaat van indirecte subsidies is veelal niet precies duidelijk;
- De effectiviteit van indirecte subsidies wordt niet gemeten en is daardoor niet duidelijk;
- Het resultaat van de verstrekte subsidies wordt niet systematisch gemeten of geëvalueerd.

Het onderzoek richtte zich op de volgende dossiers:

- Grondtransacties
- Erfpacht (lagere canon voor sportverenigingen)
- Bijdrage servicekosten bibliotheek
- Gosepa
- Evenementenbeleid
- Theater de Boerderij (symbolische huur van € 100,--)
- Theater Graaf Wichman
- Bijdrage schoolzwemmen
- Verhuur (verhuur leegstaande scholen aan bv de voedelsbank).